

Doi: <https://doi.org/10.33644/2313-6679-4-2024-2>

УДК 006.88 (614.8)

ГАХ Н.Д.,
Канд. технічних наук, учений секретар ДП «Державний науково-дослідний інститут будівельних конструкцій», м. Київ, Україна,
e-mail: gakh@ndibk.gov.ua
тел.: +38 (044) 249-37-08
ORCID: 0000-0003-1972-4853

ЛІСЕНИЙ О.М.
Канд. технічних наук, завідувач відділу ДП «Державний науково-дослідний інститут будівельних конструкцій», м. Київ, Україна,
e-mail: lab343@ndibk.gov.ua
тел.: +38 (044) 249-37-66
ORCID: 0000-0003-0792-8082

ПОПОВНЕННЯ ВІТЧИЗНЯНОЇ НОРМАТИВНОЇ БАЗИ НОВИМИ НОРМАТИВНИМИ ВИМОГАМИ ЩОДО ДОСТУПНОСТІ І ЗРУЧНОСТІ СТВОРЕНОГО СЕРЕДОВИЩА

АНОТАЦІЯ

У статті розглядається новий національний стандарт з питань доступності і зручності створеного середовища – ДСТУ EN 17210:2024 (EN 17210:2021, IDT) «Доступність і зручність. Використання створеного середовища. Функціональні вимоги», ідентичний EN 17210:2021 Accessibility and usability of the built environment – Functional requirements, який є частиною серії стандартів, що розробляються з метою міжнародної та європейської гармонізації доступності.

Стандарт розроблений у відповідності з планом заходів з реалізації Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року [1].

Розроблений національний стандарт є частиною серії стандартів, що розробляються з метою міжнародної та європейської гармонізації доступності, у якому застосовані принципи доступності та зручності використання «для всіх» Конвенції Організації Об'єднаних Націй (ООН) про права осіб з інвалідністю [8].

У розробленому стандарті наведено основні мінімальні функціональні вимоги та рекомендації щодо створення доступного і придатного для

зручного використання створеного середовища відповідно до принципів «проекування для всіх» / «універсальне проектування», що стосуються конструктивних аспектів пішохідних та міських територій, підходів та доступу до будівель і споруд, використання приміщень всередині будівель і споруд, включаючи елементи конструкцій, внутрішніх налаштувань, компонентів та фурнітури, а також евакуації у разі виникнення надзвичайної ситуації.

Споживачами нового національного стандарту ДСТУ EN 17210:2024 (EN 17210:2021, IDT) є широке коло проектних, науково-проектних, експертних та будівельних організацій, а також замовників будівельних об'єктів. Нормативними вимогами та рекомендаціями стандарту можуть також скористатися балансоутримувачі існуючих об'єктів будівництва, громадські організації, що здійснюють аудит доступності, дизайнери приміщень, а також виробники будівельної продукції.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: функціональні вимоги доступності, зручність використання створеного середовища, національний стандарт з питань доступності і зручності

ENRICHING THE NATIONAL REGULATORY FRAMEWORK WITH NEW REQUIREMENTS FOR ACCESSIBILITY AND USABILITY OF THE BUILT ENVIRONMENT

ABSTRACT

This article examines the new national standard on accessibility and usability of the built environment – DSTU EN 17210:2024 (EN 17210:2021, IDT) "Accessibility and Usability. Use of the Built Environment. Functional Requirements," which is identical to EN 17210:2021 "Accessibility and usability of the built environment – Functional requirements." This standard is part of a series developed to achieve international and European harmonization in the field of accessibility.

The standard has been developed in accordance with the action plan for implementing the National Strategy for the Creation of a Barrier-Free Space in Ukraine until 2030 [1]. It is aligned with international and European accessibility harmonization efforts and incorporates the principles of accessibility and usability "for all" as outlined in the United Nations Convention on the Rights of Persons with Disabilities [8].

The developed standard establishes key minimum functional requirements and recommendations for creating an accessible and user-friendly built environment based on the principles of "design for all" / "universal design." It covers structural aspects of pedestrian and urban areas, approaches and access to buildings and structures, as well as the usability of interior spaces, including structural elements, interior settings, components, and fixtures. Additionally, it provides guidelines for evacuation procedures in emergency situations.

The primary users of DSTU EN 17210:2024 (EN 17210:2021, IDT) include a wide range of design, scientific-design, expert, and construction organizations, as well as clients of construction projects. The standard's regulatory requirements and recommendations can also be utilized by property managers of existing buildings, public organizations conducting accessibility audits, interior designers, and manufacturers of construction products.

KEYWORDS: functional accessibility requirements, usability of the built environment, national standard on accessibility and usability.

АКТУАЛЬНІСТЬ ПИТАННЯ

Технічне регулювання в будівництві потребує постійного системного підходу до формування цілісної системи зі створенням відповідного об'єкту нормування чи стандартизації та його існування в рамках комплексної системи на відповідному рівні.

У сучасних умовах актуальності набуває удосконалення вітчизняної нормативної бази, що інтегрована у міжнародно-правовий простір

технічного регулювання в будівництві, в питаннях поповнення новими нормативними вимогами щодо доступності і зручності використання створеного середовища, що базуються на кращих європейських практиках.

Першим національним стандартом із серії стандартів, що розробляються в рамках міжнародної та європейської гармонізації доступності та визначають доступність людини до фізичної інфраструктури, є DSTU EN 17210:2024 (EN 17210:2021, IDT) «Доступність і зручність. Використання створеного середовища. Функціональні вимоги», ідентичний EN 17210:2021 Accessibility and usability of the built environment – Functional requirements, який набуває чинності з 01 січня 2025 року.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Основною задачею даної розробки є аналіз чинних нормативних актів і нормативних документів з питань інклюзії та їх невідповідностей чинному законодавству, виявлення напрямків щодо внесення змін або перегляду нормативних актів та нормативних документів, опис структурних елементів нового національного стандарту DSTU EN 17210:2024 (EN 17210:2021, IDT).

АНАЛІЗ СТАНУ ПИТАННЯ

Національним законодавством унормовано питання щодо доступності та інклюзії створеного середовища на рівні законів [2, 3], розпорядження Уряду [1], державних будівельних норм [4, 5] та національних стандартів [6, 7].

Так, Стаття 2 закону [2] визначає створення безперешкодного життєвого середовища для осіб з обмеженими фізичними можливостями та інших маломобільних груп населення при плануванні і забудові території.

Згідно зі Статтею 4 закону [3], державна політика у сфері нормування у будівництві базується на принципах створення безпечного середовища для здоров'я та життєдіяльності людини, у тому числі для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

Також, законом [3] визначено основну вимогу безпеки і доступності під час експлуатації будівель і споруд, зокрема, що «будівлі і споруди мають бути запроектовані і побудовані з урахуванням доступності їх використання маломобільними групами населення».

Основною метою Національної стратегії [1] є створення безперешкодного середовища для всіх груп населення та забезпечення рівних можливостей кожній людині реалізовувати свої права і отримувати послуги на рівні з іншими.

Для досягнення стратегічної цілі «Нормативно-правова та нормативна база у сфері доступності об'єктів фізичного оточення та транспорту ефек-

тивна, гармонізована та відповідає сучасним вимогам» Національною стратегією визначені такі основні завдання:

- а) щодо формування та реалізації політики в частині створення безперешкодного життєвого середовища для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення:
  - актуалізація існуючої нормативної бази щодо забезпечення фізичної доступності для гармонізації на національному рівні та приведення у відповідність з міжнародними стандартами;
  - вдосконалення державних будівельних норм з метою гармонізації їх положень, пов'язаних із забезпеченням фізичної доступності;
  - розроблення нормативних документів щодо влаштування доступності, а саме типових рішень щодо існуючої забудови, окремих споруд;
- б) щодо застосування кращих практик та стандартів доступності під час розроблення норм і державних стандартів:
  - запровадження нових або удосконалення діючих норм і стандартів забезпечення доступності багатоквартирних будинків, що не мають ліфтів;
  - запровадження нових або удосконалення діючих норм і стандартів забезпечення доступності під час реконструкції і капітального ремонту;
  - удосконалення законодавства, що регулює питання пристосування об'єктів культурної спадщини для потреб осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення;
  - запровадження нових або удосконалення діючих норм і стандартів, універсальних тимчасових рішень щодо забезпечення доступності будівель і споруд державної і комунальної форми власності на період до здійснення капітальних змін із забезпечення вимог безпеки;
  - запровадження нових або удосконалення діючих норм і стандартів інклюзивності засобів отримання інформації у просторі згідно з кращими світовими практиками.

Державні будівельні норми ДБН В.1.2-9 [4] встановлюють основні положення основної вимоги щодо доступності, які мають бути використані при розробленні проектних будівельних норм та національних стандартів.

Державні будівельні норми ДБН В.2.2-40 [5] встановлюють основні положення та вимоги щодо забезпечення у повному обсязі вимог доступності, зручності, інформативності та безпеки будівель і споруд при новому будівництві, реконструкції та

капітальному ремонті, а також розумне пристосування існуючих об'єктів.

Національний стандарт ДСТУ-Н В.2.2-31 [6] встановлює вимоги до будівель і споруд цивільного призначення з урахуванням потреб осіб з вадами зору та слуху.

Національний стандарт ДСТУ Б ISO 21542 [7] (з ідентичним ступенем відповідності до міжнародного стандарту ISO 21542:2011, прийнятого методом перекладу) встановлює функціональні вимоги щодо забезпечення у повному обсязі доступності, зручності, інформативності та безпеки використання створеного середовища будівель і споруд.

Планом заходів з реалізації Національної стратегії [1] передбачалася, зокрема, актуалізація будівельних норм та прийняття національних стандартів, які встановлюють нові нормативні вимоги щодо доступності і зручності використання створеного середовища, що базуються на кращих європейських практиках. В рамках реалізації Плану заходів розроблено перший національний стандарт із створення безбар'єрного простору в Україні – ДСТУ EN 17210:2024 (EN 17210:2021, IDT) «Доступність і зручність. Використання створеного середовища. Функціональні вимоги», ідентичний EN 17210:2021 Accessibility and usability of the built environment – Functional requirements, з наданням чинності з 01 січня 2025 року.

АНАЛІЗ НЕВІДПОВІДНОСТЕЙ ЧИННОЇ НОРМАТИВНОЇ БАЗИ ЩОДО ДОСТУПНОСТІ І ЗРУЧНОСТІ СТВОРЕНОГО СЕРЕДОВИЩА

У 2021 році затверджено нову редакцію ДБН В.1.2-9 [4], в якій враховані останні зміни в законодавстві та міжнародний досвід щодо імплементації основних вимог до будівель і споруд.

У 2021 році затверджено Зміну № 1 ДБН В.2.2-40 [5], якою враховано останні зміни в законодавстві, актуалізовано нормативні посилання та приведено положення будівельних норм у відповідність до вимог щодо організації безбар'єрного середовища для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Водночас, є потреба у системному перегляді ДБН В.2.2-40 [5].

Національний стандарт ДСТУ-Н В.2.2-31 [6] не переглядався понад 10 років та містить низку застарілих вимог, які протирічать ДБН В.2.2-40 [5].

Національний стандарт ДСТУ Б ISO 21542 [7] не переглядався 8 років та також містить низку застарілих вимог, які протирічать ДБН В.2.2-40 [5]. Наразі нова редакція національного стандарту, що розроблена на заміну ДСТУ Б ISO 21542 [7], проходить технічну перевірку в установленому порядку.

Національні стандарти з питань ергономіки

наразі відсутні в Україні, водночас, перший розроблений національний стандарт, ідентичний CEN ISO/TR 22411:2021 «Ергономічні дані для використання у разі застосування ISO/IEC GUIDE 71:2014», наразі перебуває на етапі прийняття в установленому порядку.

ОСНОВНІ СТРУКТУРНІ ЕЛЕМЕНТИ РОЗРОБЛЕНОГО НАЦІОНАЛЬНОГО СТАНДАРТУ

Національний стандарт ДСТУ EN 17210:2024 (EN 17210:2021, IDT) «Доступність і зручність. Використання створеного середовища. Функціональні вимоги» містить 20 розділів (з підрозділами та пунктами) та 5 додатків.

Назви структурних елементів (розділів з підрозділами) наведено нижче:

Національний вступ

Вступ до EN 17210

Розділ 1. Сфера застосування

Розділ 2. Нормативні посилання

Розділ 3. Терміни та визначення понять

Розділ 4. Правові та політичні умови і супутні переваги

4.1 Європейська правова база

4.2 Інклюзивність та зручність використання, «універсальне проектування» та «проектування для всіх»

4.3 Мандат 473 та Настанова CEN-CENELEC 6

4.4 Інклюзивність, що сприяє безпеці

4.5 Інтеграція доступності на всіх етапах закупівель, проектування, будівництва та оцінювання відповідності

4.6 Консультація щодо доступності

4.7 Інклюзивність: сприяння здоров'ю та добробуту

4.8 Планування доступності як загальна стратегічна проблема

4.9 Інклюзивність: економічні та соціальні переваги

4.10 Інклюзивність та стійке урбанізоване середовище

Розділ 5. Різноманітність користувачів та міркування щодо проектування

5.1 Різноманітність користувачів

5.2 Здібності людини та конструктивні параметри

5.3 Ключові зони доступності та зручності використання урбанізованого середовища

Розділ 6. Показники напрямку

6.1 Пошук шляху, орієнтування та навігація

6.2 Інформація про пошук шляхів

6.3 Візуальний контраст

6.4 Тактильна інформація

6.5 Звукова інформація та підвищення рівня чутності

6.6 Показники

6.7 Графічні символи

Розділ 7. Доступ у відкритому середовищі

7.1 Інклюзивні маршрути

7.2 Малі архітектурні форми

7.3 Пішохідні переходи

7.4 Площі та майдани

7.5 Підхід до проектування «спільний простір»

7.6 Насадження

7.7 Пішохідні мости та підземні переходи

Розділ 8. Зони прибуття та виїзду. Зони паркування

8.1 Обґрунтування

8.2 Пункти посадки / пункти висадки

8.3 Розташування спеціально відведених місць для паркування

8.4 Кількість відведених інклюзивних місць для паркування

8.5 Проектування відведеного інклюзивного місця для паркування

8.6 Пішохідні доріжки на автостоянках

8.7 Показники відведених місць для паркування

8.9 Поверхня

8.10 Крита автостоянка

8.11 Місця для стоянки велосипедів

Розділ 9. Пересування в будівлях у горизонтальному напрямку

9.1 Входи

9.2 Коридори та проходи

9.3 Двері

9.4 Вікна

9.5 Патіо, балкони, тераси

9.6 Оздоблення та матеріали поверхні

Розділ 10. Переміщення у вертикальному напрямку в будівлях та на відкритих ділянках

10.1 Пандуси

10.2 Сходи та сходи

10.3 Поручні

10.4 Ліфти

10.5 Вертикальні та похилі підймальні платформи

10.6 Ескалатори та рухомі пішохідні доріжки

Розділ 11. Спеціальні внутрішні та зовнішні майданчики, обладнання та їх експлуатація

11.1 Стійки обслуговування для отримання інформації, продажу квитків та реєстрації

11.2 Зони очікування та черг

11.3 Зони з місцями для сидіння та відпочинку

11.4 Місця зберігання, шапки та камери зберігання багажу

11.5 Кухонні зони та міні кухні

11.6 Споруди для собак-помічників (поза будівлею та в будівлі)

Розділ 12. Туалети

12.1 Інклюзивні туалети

12.2 Туалети загального користування

12.3 Санітарні вузли для інших користувачів

12.4 Душові та ванні кімнати

Розділ 13. Інтерфейс користувача, елементи керування та перемикачі

13.1 Обґрунтування

- 13.2 Інформаційні екрани ІКТ для громадськості
- 13.3 Інтерфейси ІКТ для користувачів
- 13.4 Елементи керування та перемикачі
- 13.5 Приклади елементів загального призначення
- Розділ 14. Пожежна безпека для всіх. Евакуаційні та аварійні виходи
  - 14.1 Концепція пожежної безпеки для всіх
  - 14.2 Завдання щодо пожежно-технічного проектування
  - 14.3 Евакуація для всіх
  - 14.4 Евакуація під час пожежі, за якої надають допомогу. Зони надання рятувальної допомоги
  - 14.5 Нові технології пожежної евакуації
  - 14.6 Плани протипожежного захисту
  - 14.7 Ліфти для евакуації в разі виникнення надзвичайних ситуацій
  - 14.8 Системи аварійного оповіщення, сигнали та інформація
  - 14.9 Двері аварійного виходу
- Розділ 15. Створення відповідних умов у будівлях
  - 15.1 Освітлення
  - 15.2 Акустичні властивості
  - 15.3 Якість повітря в приміщенні
- Розділ 16. Житлові приміщення
  - 16.1 Загальні положення
  - 16.2 Готелі
  - 16.3 Житлові приміщення для студентів
  - 16.4 Адаптивне помешкання
- Розділ 17. Будівлі закладів культури, дозвілля та спорту
  - 17.1 Загальні положення
  - 17.2 Аудиторії, концертні зали та аналогічні приміщення
  - 17.3 Бібліотеки
  - 17.4 Музеї
  - 17.5 Будівлі та об'єкти культурної спадщини
  - 17.6 Будівлі закладів торгівлі
  - 17.7 Спортивні споруди
  - 17.8 Ресторани, бари та кафе
  - 17.9 Басейни та сауни
- Розділ 18. Адміністративні, офісні та промислові будівлі
  - 18.1 Загальні положення
  - 18.2 Місця проведення конференцій
  - 18.3 Офіси
  - 18.4 Будівлі закладів охорони здоров'я
  - 18.5 Будівлі закладів освіти
  - 18.6 Лабораторії
  - 18.7 Банки та поштові відділення
  - 18.8 Промислові будівлі
  - 18.9 Суди, поліцейські дільниці та місця утримання під вартою
  - 18.10 Культурні будівлі
- Розділ 19. Відкриті території та міська забудова
  - 19.1 Загальні положення
  - 19.2 Ігрові майданчики

- 19.3 Сади, парки та природні парки
- 19.4 пляжі
- Розділ 20. Транспорт
  - 20.1 Загальні положення
  - 20.2 Інфраструктура для послуг таксі
  - 20.3 Термінали та зупинки міських і міжміських автобусів
  - 20.4 Залізничні станції
  - 20.5 Станції метрополітену
  - 20.6 Перевезення трамваями та легкорейковим транспортом
  - 20.7 Аеропорти
  - 20.8 Портові термінали
  - 20.9 Станції фунікулера
  - 20.10 Станції технічного обслуговування

Додаток А (довідковий) Пожежна безпека для всіх у будівлях та евакуація з залученням допомоги

Додаток В (довідковий) Питання керування та технічного обслуговування

Додаток С (довідковий) Список рисунків

Додаток D (довідковий) А-відхилення (відмінності між вимогами державних нормативів та вимогами Європейського комітету стандартизації)

Бібліографія

Додаток НА (довідковий) Перелік національних стандартів України, ідентичних міжнародним та європейським нормативним документам, посилання на які є в цьому стандарті.

ВАЖЛИВІСТЬ РОЗРОБЛЕНОГО НАЦІОНАЛЬНОГО СТАНДАРТУ ДЛЯ ВІТЧИЗНЯНОГО СПОЖИВАЧА

Новий національний стандарт ДСТУ EN 17210:2024 (EN 17210:2021, IDT) визначає цілий ряд вимог щодо функціональної доступності та зручності використання багатьох елементів створеного середовища для задоволення потреб найширшої більшості людей, що досягається шляхом встановлення мінімальних нормативних вимог щодо забезпечення врахування людської різноманітності та відмінностей у віці, здібностях і поведінці, та які є загальними для кожного суспільства, у якому застосовані принципи доступності та зручності використання «для всіх» Конвенції Організації Об'єднаних Націй (ООН) про права осіб з інвалідністю [8].

Розроблений національний стандарт є частиною серії стандартів, що розробляються з метою

міжнародної та європейської гармонізації доступності.

Споживачами розробленого національного стандарту є широке коло проектних, науково-проектних, експертних та будівельних організацій, а також замовників будівельних об'єктів. Нормативні вимоги нового національного стандарту дозволяють споживачам розробляти проектну документацію з врахуванням:

- гармонізації нормативної бази України з міжнародним та європейським законодавством;
- забезпечення рівних умов для всіх суб'єктів ринку щодо сучасних вимог доступності та зручності використання створеного середовища;
- ухвалення оптимальних рішень на основі найкращих практик, що ґрунтуються на найширшому спектрі потреб користувачів та цільових груп, а саме: осіб з фізичними вадами, осіб з порушеннями чутливості, осіб з алергією, осіб з труднощами у навчанні / когнітивних порушень та осіб із психічними захворюваннями.

Нормативними вимогами та рекомендаціями стандарту можуть також скористатися балансоутримувачі існуючих об'єктів будівництва, громадські організації, що здійснюють аудит доступності, дизайнери приміщень, а також виробники будівельної продукції.

ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО РОЗВИТКУ НОРМАТИВНОЇ БАЗИ

Національною стратегією [1] розроблено дорожню карту щодо створення безбар'єрного середовища для осіб з інвалідністю на період до 2030 року.

На сьогодні переважна більшість об'єктів фізичного оточення не є адаптованими для переміщення/користування ними осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Ключовими причинами цієї проблеми є недосконалість відповідної нормативно-правової та нормативної бази у галузі будівництва, а також відсутність застосування параметричних підходів для системи регулювання у будівництві, що є важливою складовою для заохочення інновацій та просування здобутків науково-технічного прогресу.

Застосування суто параметричного методу (який є ієрархічним та заснованим на трьох рівнях, останній з яких саме і встановлює вимоги до робочих характеристик, які впливають з функціональних вимог) розглядається окремо для кожного проекту будівельних норм, що розробляється. Водночас, деякі з положень державних будівельних норм, якими, зокрема, регламентуються питання доступності, відрізняються та суперечать одне одному, а формат їх викладення є ускладненим для сприйняття фахівцями

різного рівня досвіду.

В першу чергу необхідне чітке визначення у відповідних нормативно-правових та нормативних актах термінів «фізична безбар'єрність», «безбар'єрний простір», «безбар'єрність», «фізичне оточення», «об'єкти фізичного оточення», «транспортна інфраструктура», «соціальна інфраструктура», «просторове планування», «просторовий розвиток», «побудоване середовище», «створене середовище», «урбанізоване середовище» тощо.

Також необхідна актуалізація існуючої нормативної бази щодо забезпечення фізичної доступності для гармонізації на національному рівні та приведення у відповідність з міжнародними стандартами.

Затверджена у 2021 році Зміна № 1 ДБН В.2.2-40 [5], на жаль, не врахувала всі останні зміни в законодавстві. Наразі є нагальна потреба у системному перегляді ДБН В.2.2-40 [5] найближчим часом на підставі параметрично-цільового методу нормування з урахуванням розроблення низки нових національних стандартів, актуалізації національної нормативної бази відповідно до сучасних завдань будівельної галузі та гармонізації цієї бази з міжнародними та європейськими нормативними документами, пов'язаними з виконанням і впровадженням принципів безбар'єрності, доступності та зручності використання урбанізованого середовища.

Національний стандарт ДСТУ-Н В.2.2-31 [6], що не переглядався понад 10 років, потребує розробки нової редакції стандарту.

На заміну національному стандарту ДСТУ Б ISO 21542 (з ідентичним ступенем відповідності до міжнародного стандарту ISO 21542:2011, прийнятого методом перекладу) [7] розроблено проєкт нової редакції національного стандарту, який проходить технічну перевірку в установленому порядку.

ВИСНОВКИ

1. Національний стандарт з питань доступності і зручності створеного середовища – ДСТУ EN 17210:2024 (EN 17210:2021, IDT) «Доступність і зручність. Використання створеного середовища. Функціональні вимоги», ідентичний EN 17210:2021 Accessibility and usability of the built environment – Functional requirements, розроблений у відповідності з планом заходів з реалізації Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року» [1].
2. Розроблений національний стандарт є частиною серії стандартів, що розробляються з метою міжнародної та європейської гармонізації доступності, у якому застосовані принципи доступності та зручності викори-

стання «для всіх» Конвенції Організації Об'єднаних Націй (ООН) про права осіб з інвалідністю [8].

3. У розробленому стандарті наведено основні мінімальні функціональні вимоги та рекомендації щодо створення доступного і придатного для зручного використання створеного середовища відповідно до принципів «проектування для всіх» / «універсальне проектування», що стосуються конструктивних аспектів пішохідних та міських територій, підходів та доступу до будівель і споруд, використання приміщень всередині будівель і споруд, включаючи елементи конструкцій, внутрішніх налаштувань, компонентів та фурнітури, а також евакуації у разі виникнення надзвичайної ситуації.
4. Споживачами розробленого національного стандарту є широке коло проектних, науково-проектних, експертних та будівельних організацій, а також замовників будівельних об'єктів. Нормативними вимогами та рекомендаціями стандарту можуть також скористатися балансоутримувачі існуючих об'єктів будівництва, громадські організації, що здійснюють аудит доступності, дизайнери приміщень, а також виробники будівельної продукції.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК

1. Національна стратегія із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року. Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 квітня 2021 р. № 366-р.
2. Про регулювання містобудівної діяльності: Закон України від 17.02.2011 № 3038-VI. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 34. Ст. 343.
3. Про будівельні норми: Закон України від 05.06.2009 № 1704-VI. Відомості Верховної Ради України. 2010. № 5. Ст. 40.
4. ДБН В.1.2-9:2021. Основні вимоги до будівель і споруд. Безпека і доступність під час експлуатації. Київ: Міністерство розвитку громад та територій України, 2022. 17 с.
5. ДБН В.2.2-40:2018. Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення. Київ: Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлового-комунального господарства України, 2018. 70 с.
6. ДСТУ-Н В.2.2-31:2011. Настанова з облаштування будинків і споруд цивільного призначення елементами доступності для осіб з вадами зору та слуху. Київ: Мінрегіон України, 2011. 17 с.
7. ДСТУ Б ISO 21542:2013 (ISO 21542:2011,

IDT) Будинки і споруди. Доступність та зручність використання побудованого середовища. Київ: Мінрегіон України, 2014. 30 с.

8. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про права осіб з інвалідністю. Ратифіковано Законом України № 1767-VI від 16.12.2009. Відомості Верховної Ради України. 2010. № 5. Ст. 41.

REFERENCES

1. Cabinet of Ministers of Ukraine. (2021, April 14). National strategy for the creation of a barrier-free space in Ukraine until 2030 (Order No. 366-r).
2. Verkhovna Rada of Ukraine. (2011). On regulation of urban planning activities: Law of Ukraine No. 3038-VI, February 17, 2011. Official Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine, (34), 343.
3. Verkhovna Rada of Ukraine. (2009). On construction norms: Law of Ukraine No. 1704-VI, June 5, 2009. Official Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine, (5), 40.
4. DBN V.1.2-9:2021. (2022). Basic requirements for buildings and structures. Safety and accessibility during operation. Kyiv: Ministry for Communities and Territories Development of Ukraine.
5. DBN V.2.2-40:2018. (2018). Inclusivity of buildings and structures. General provisions. Kyiv: Ministry of Regional Development, Construction, and Housing and Communal Services of Ukraine.
6. DSTU-N B.2.2-31:2011. (2011). Guidelines for equipping civil buildings and structures with accessibility elements for people with visual and hearing impairments. Kyiv: Ministry of Regional Development of Ukraine.
7. DSTU B ISO 21542:2013 (ISO 21542:2011, IDT). (2014). Buildings and structures. Accessibility and usability of the built environment. Kyiv: Ministry of Regional Development of Ukraine.
8. United Nations. (2006). Convention on the Rights of Persons with Disabilities. Ratified by the Law of Ukraine No. 1767-VI, December 16, 2009. Official Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine, (5), 41.

Стаття надійшла до редакції 22.11.2024